

2007-03-29

PERSCOMMUNIQUÉ

Prjszetting in het eurogebied: Enkele gestileerde feiten afkomstig van individuele producentenprijsgegevens

NBB Working Paper 111 - Research Series

De Working Paper "Price setting in the euro area: Some stylized facts from individual producer price data", die ook is gepubliceerd in de Working Paper Series van de ECB, is opgesteld in het kader van het "Eurosysteem Inflation Persistence Network" (IPN), een onderzoeksnetwerk dat bestaat uit de 12 nationale centrale banken van het eurogebied, de ECB en de academische wereld.

De prijzen van goederen passen zich niet onmiddellijk aan de veranderende vraag- en aanbodverhoudingen aan. Dit feit is niet controversieel, en vormt een standaardhypothese bij het opstellen van macro-economische modellen. Zo is heel wat theoretische literatuur gewijd aan het analyseren van de oorzaken van prijsstarheid. Daaruit is gebleken dat de aard van de nominale rigiditeiten bepalend is voor de wijze waarop de economie zal reageren op een brede waaier van schokken, en verschillende implicaties heeft voor de monetaire-beleidsvoering. Hoewel deze aangelegenheden relevant zijn voor het monetaire beleid, is de empirische evaluatie van het prijszettingsgedrag aan de hand van individuele prijsgegevens relatief beperkt gebleven, vooral voor de producentenprijzen.

Deze paper, die gebaseerd is op de bevindingen van het IPN, is erop gericht de basiskenmerken van de producentenprijsaanpassingen aan te geven in de economie van het eurogebied en van zijn lidstaten.

Op basis van de analyse van de producentenprijsgegevens in 6 landen van het eurogebied (België, Frankrijk, Duitsland, Italië, Portugal en Spanje), zijn verschillende gestileerde feiten vastgesteld:

1. De producentenprijzen veranderen zelden. Gemiddeld beschouwd, wordt circa 21 pct. van de producentenprijzen in een bepaalde maand gewijzigd.
2. Er bestaat een duidelijke heterogeniteit in de frequentie van de prijsveranderingen tussen de sectoren. Meer bepaald komen prijsveranderingen het vaakst voor in de energiesector, gevolgd door voeding en halffabricaten, niet-duurzame en niet-voeding goederen, en duurzame goederen.
3. In alle landen wordt dezelfde sectorclassificatie vastgesteld.
4. Er zijn geen indicaties voor een algemene neerwaartse rigiditeit in het eurogebied. Zo zijn prijsdalingen niet ongewoon. Gemiddeld beschouwd, gaat het in 45 pct. van de prijswijzigingen om prijsdalingen.
5. De prijsveranderingen, hetzij stijgingen hetzij dalingen, zijn omvangrijk in vergelijking met de inflatiegraad die in elk land wordt opgetekend.

In de verschillende landen van het eurogebied die in deze working paper worden beschouwd, zijn nog een aantal andere gemeenschappelijke prijszettingpatronen vastgesteld. Er zijn in het bijzonder enkele aanwijzingen voor de tijdafhankelijkheid van het prijszettingsgedrag, aangezien de frequentie van de prijswijzigingen seizoengebonden patronen vertoont. Prijsveranderingen doen zich het vaakst voor in januari, maar zijn minder frequent in de zomerperiode en in december. Er zijn ook enkele tekenen die wijzen op een situatieafhankelijk prijszettingsgedrag, aangezien de frequentie van de prijsveranderingen toeneemt met de inflatiegraad.

De kostenstructuur lijkt nog een andere belangrijke determinant voor de frequentie van de prijsveranderingen te zijn. Hoe hoger het aandeel van de arbeidskosten in de totale productiekosten, hoe lager de frequentie van de prijsveranderingen. Omgekeerd, hoe hoger het aandeel van de energetische en niet-energetische grondstoffen, hoe hoger de frequentie van de prijsveranderingen. De concurrentiegraad speelt eveneens een rol, aangezien meer prijsveranderingen worden vastgesteld in sectoren die worden gekenmerkt door een hogere concurrentiegraad.

Tot slot werd vastgesteld dat de producentenprijzen de neiging vertonen om vaker te worden veranderd dan de consumptieprijzen. Dit wijst erop dat het kleinhandelsniveau een extra starheid aan de prijzen biedt bovenop het producentenniveau.

De feiten die in deze paper naar voren worden geschoven, verruimen ons begrip van de producentenprijszetting, en zouden ons een beter inzicht moeten verschaffen in de macro-economische schommelingen en de inflatiedynamiek, door de ontwikkeling van macro-economische modellen te verbeteren.